

Трибуна Молодого Вченого

УДК 342.7

DOI <https://doi.org/10.51989/NUL.2026.1.38>

ДОСВІД ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ЄС З ПРОТИДІЇ ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОМУ НАСИЛЬСТВУ

Ганус Людмила Михайлівна,

orcid.org/0000-0002-3539-6389

аспірант кафедри конституційного права
Національної академії внутрішніх справ

У статті здійснено конституційно-правовий та порівняльно-правовий аналіз інституційних моделей протидії гендерно зумовленому насильству (ГЗН) у державах-членах Європейського Союзу. Метою дослідження є визначення ефективних інституційних підходів до протидії ГЗН та формування типології моделей із урахуванням конституційно-правових передумов і структурних переваг. Дослідження ґрунтується на визначених функціональних критеріях порівняння: система захисних приписів, обсяг дискреційних повноважень поліції, спеціалізація судових інституцій, організаційна структура підтримки постраждалих, правовий статус програм для кривдників, застосування електронного контролю, а також рівень міжвідомчої координації відповідно до принципу «4Р». Для порівняльного аналізу було обрано чотири держави-члени ЄС – Іспанію, Австрію, Швецію та Хорватію – з метою представлення різних підходів до інституційної організації протидії ГЗН. На основі аналізу моделей Іспанії, Австрії, Швеції та Хорватії сформовано типологію інституційних підходів до протидії ГЗН, визначено їх конституційно-правові передумови, структурні переваги та обмеження. Обґрунтовано напрями вдосконалення законодавства України з урахуванням стандартів Стамбульської конвенції та Директиви (ЄС) 2024/1385. Методологічну основу дослідження становлять: порівняльно-правовий метод, інституційний аналіз; функціональний підхід до оцінки ефективності правових механізмів, доктрина позитивних зобов'язань держави у сфері прав людини. Наукова новизна дослідження полягає у формуванні конституційно-орієнтованої типології моделей протидії ГЗН у державах-членах ЄС; обґрунтуванні взаємозв'язку між рівнем інституційної інтеграції та реалізацією позитивних зобов'язань держави; розробленні імплементаційної матриці для України з урахуванням європейських стандартів; доведенні, що ефективність протидії ГЗН визначається не лише криміналізацією, а передусім системністю конституційно-правового механізму захисту.

Ключові слова: гендерно зумовлене насильство, інституційні моделі, конституційно-правовий механізм, Стамбульська конвенція, директива ЄС 2024/1385, позитивні зобов'язання держави, порівняльне право, інтегрована модель «4Р».

Ganus Lyudmyla. Experience of EU member states in combating gender-based violence

The article provides a constitutional and comparative legal analysis of institutional models for combating gender-based violence (GBV) in the member states of the European Union. The aim of the study is to identify effective institutional approaches to combating GBV and to develop a typology of models taking into account constitutional and legal prerequisites and structural advantages. The research is based on defined functional comparison criteria: the system of protective orders, the scope of police discretionary powers, the specialization of judicial institutions, the organizational structure of support for victims, the legal status of offender programs, the use of electronic monitoring, and the level of interagency coordination in accordance with the "4P" principle.

For the comparative analysis, four EU member states – Spain, Austria, Sweden, and Croatia – were selected in order to represent different approaches to the institutional organization of GBV prevention. Based on the analysis of the models in Spain, Austria, Sweden, and Croatia, a typology of institutional approaches to combating GBV has been developed, and their constitutional and legal prerequisites, structural advantages, and limitations have been identified. Directions for improving Ukrainian legislation are substantiated, taking into account the standards of the Istanbul Convention and Directive (EU) 2024/1385. The methodological basis of the research includes the comparative legal method, institutional analysis, a functional approach to assessing the effectiveness of legal mechanisms, and the doctrine of positive obligations of the state in the field of human rights protection. The scientific novelty of the study lies in the development of a constitutionally oriented typology of models for combating GBV in EU member states; substantiation of the relationship between the level of institutional integration and the implementation of the state's positive obligations; development of an implementation matrix for Ukraine taking into account European standards; and demonstration that the effectiveness of combating GBV is determined not only by criminalization but primarily by the systemic nature of the constitutional and legal protection mechanism.

Key words: *gender-based violence, institutional models, constitutional-legal mechanism, Istanbul Convention, EU Directive 2024/1385, positive state obligations, comparative law, integrated "4P" model.*

Гендерно зумовлене насильство у сучасному конституційному правопорядку розглядається як порушення фундаментальних прав людини – права на гідність, особисту недоторканність, рівність та свободу від дискримінації [1]. За оцінками Всесвітньої організації охорони здоров'я, приблизно кожна третя жінка у світі зазнає фізичного або сексуального насильства протягом життя, що свідчить про системний характер проблеми [3].

У межах Європейського Союзу відбулося формування спільної нормативної рамки протидії ГЗН, однак національні механізми її реалізації демонструють суттєві відмінності за інституційним дизайном, процедурними гарантіями та рівнем інтеграції соціальних і кримінально-правових інструментів [2]. У цьому контексті дослідження зосереджується на порівняльному аналізі моделей протидії ГЗН з урахуванням конституційно-правових вимог та критеріїв ефективності.

У статті запропоновано конституційний тест ефективності моделі протидії гендерно зумовленому насильству, який включає чотири взаємопов'язані критерії:

- наявність ефективного засобу правового захисту;
- пропорційність обмежень прав особи, щодо якої застосовуються превентивні заходи;
- недискримінаційний характер процедур;

– процедурна гарантованість доступу до соціальної та правової підтримки.

Зазначений тест застосовується нижче до кожної з проаналізованих держав як аналітичний інструмент порівняльної оцінки, що дозволяє перейти від опису інституційних особливостей до верифікованого конституційно-правового висновку щодо ефективності відповідної моделі.

Імплементативна матриця для України структурована за чотирма векторами: інституційна спеціалізація, превентивне реагування, соціальна інфраструктура, цифрова координація. Вона використовується не як абстрактна рекомендаційна схема, а як проєкційний інструмент трансформації порівняльного досвіду у національний конституційний механізм, де кожен вектор корелює з одним або кількома критеріями запропонованого конституційного тесту.

Конституційно-правові засади протидії гендерно зумовленому насильству (ГЗН) у Європі визначаються насамперед двома ключовими актами – Конвенція Ради Європи про запобігання насильству [1] щодо жінок і домашньому насильству [1] та Директива (ЄС) 2024/1385 [2].

Стамбульська конвенція закріплює концепцію позитивних зобов'язань держави, що охоплюють обов'язок запобігати насильству, забезпечувати захист постраждалих, здійснювати ефективне розслідування та формувати комплексну державну політику на основі принципу

«4P» (prevention, protection, prosecution, policies) [1]. Вона встановлює мінімальні стандарти криміналізації окремих форм насильства та визначає вимогу інституційної координації.

Директива (ЄС) 2024/1385 конкретизує ці стандарти в межах правопорядку ЄС, запроваджуючи мінімальні вимоги до кримінально-правової кваліфікації окремих діянь, гарантії процесуального захисту постраждалих та обов'язок держав забезпечити доступ до спеціалізованих служб підтримки [2].

Оцінка ефективності імплементації цих стандартів здійснюється, зокрема, у звітах GREVIO [8; 9].

Зазначені акти формують імперативну нормативну основу, однак не уніфікують інституційні моделі протидії ГЗН. Державам залишено дискрецію щодо вибору організаційних механізмів реалізації, за умови досягнення єдиної мети – ефективного захисту прав людини та забезпечення гендерної рівності.

Окрім спеціальних актів у сфері протидії гендерно зумовленому насильству, наднаціональний конституційний каркас у межах Європейського правового простору формують положення Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод [12] та Хартії основоположних прав Європейського Союзу [13]. Статті 2, 3 та 14 ЄКПЛ у поєднанні зі статтями 1 (гідність), 21 (недискримінація) та 47 (право на ефективний засіб правового захисту) Хартії ЄС створюють базову конституційну матрицю, у межах якої держави-члени зобов'язані організувати національні механізми захисту від гендерно зумовленого насильства [12; 13].

Відтак, інституційний дизайн моделей протидії ГЗН має відповідати не лише галузевому законодавству та Стамбульській конвенції, а й наднаціональному конституційному стандарту ефективності прав людини, який включає вимогу реального, а не формального доступу до правосуддя.

Нормативною основою системи протидії гендерно зумовленому насильству в Іспанії є Органічний закон № 1/2004 про комплексні заходи захисту від гендерного насильства [4], який заклав комплексний

підхід до правового регулювання, поєднавши кримінально-правові, процесуальні та соціальні інструменти захисту.

Іспанська система характеризується високим рівнем структурної диференціації та процесуальної концентрації. Її ключові риси:

- створення спеціалізованих судових органів (Juzgados de Violencia sobre la Mujer), компетентних розглядати як кримінальні провадження щодо злочинів, пов'язаних із гендерним насильством, так і пов'язані цивільні спори (розірвання шлюбу, визначення місця проживання дітей, аліменти, заходи захисту);

- інтеграція кримінальних і цивільних механізмів реагування в межах одного провадження, що забезпечує цілісність правового захисту;

- налагоджена взаємодія судів, прокуратури, поліції та соціальних служб, включаючи систему психологічної й правової допомоги постраждалим.

У конституційно-правовому аспекті така організація відображає принцип спеціалізації правосуддя як гарантію ефективного судового захисту та реалізації права на безпеку і людську гідність.

Ефективність іспанської моделі підтверджується у базовому звіті GREVIO щодо Іспанії [8].

Конституційною передумовою такої моделі виступають положення Конституції Іспанії 1978 року [14], зокрема стаття 14, яка гарантує рівність перед законом і забороняє дискримінацію за ознакою статі, а також стаття 24, що закріплює право на ефективний судовий захист. Інституційна спеціалізація й процесуальна концентрація у справах про гендерне насильство виступають не організаційним експериментом, а формою реалізації позитивного обов'язку держави забезпечити реальний захист прав постраждалих, мінімізувати повторну віктимізацію та гарантувати послідовність судової практики.

З позицій запропонованого конституційного тесту іспанська модель демонструє:

- ефективний засіб правового захисту – через спеціалізовані суди, які забезпечують швидке винесення захисних приписів та процесуальну концентрацію проваджень;

– пропорційність обмежень – судовий характер більшості захисних заходів гарантує їх індивідуалізацію та перевірку необхідності;

– недискримінаційність процедур – спеціалізація спрямована на усунення структурної нерівності, що відповідає ст. 14 Конституції Іспанії;

– гарантований доступ до сервісів – інтеграція соціальних служб у модель правосуддя мінімізує розрив між судовим рішенням і фактичною підтримкою постраждалої особи.

Таким чином, іспанська модель є інституційно-спеціалізованою з високим рівнем інтеграції критеріїв тесту.

Нормативною основою австрійської системи є *Federal Act on Protection Against Violence*, який започаткував концепцію негайного превентивного втручання держави у випадках домашнього та гендерного насильства [5]. Конституційними опорами є положення Федерального конституційного закону Австрії (*Bundes-Verfassungsgesetz, B-VG*) [15], зокрема принцип рівності (ст. 7) та гарантії пропорційності обмежень прав.

Правовий механізм закріплений у *Sicherheitspolizeigesetz (SPG)* [16] та пакеті змін, відомому як *Gewaltschutzgesetz* [5], що передбачає поліцейський припис (*Betretungs- und Annäherungsverbot*) строком до 14 днів із обов'язковим подальшим судовим контролем.

Австрійська модель превентивного реагування поєднує адміністративну оперативність із обов'язковим подальшим судовим контролем, що формує чіткий конституційний баланс між правом постраждалої особи на безпеку та гарантіями права власності й свободи пересування особи, щодо якої застосовано обмежувальні заходи. Превентивне виселення та тимчасові заборонні приписи визнаються допустимими обмеженнями основоположних прав за умови дотримання принципу пропорційності (ст. 7 B-VG) та забезпечення ефективної судової перевірки.

Застосування конституційного тесту свідчить: (1) ефективний засіб правового захисту реалізується через негайне поліцейське втручання з чітко визначе-

ним строком дії припису; (2) пропорційність є центральним елементом моделі, оскільки кожне обмеження підлягає подальшому судовому контролю; (3) процедури мають універсальний характер і не передбачають дискримінаційних обмежень доступу; (4) доступ до сервісів забезпечується через систему кризових центрів та обов'язкове інформування постраждалих про їхні права. Отже, австрійська модель є поліційно-превентивною з конституційно посиленням механізмом контролю пропорційності.

Такий механізм відображає реалізацію позитивного обов'язку держави забезпечити реальний, а не декларативний захист життя і безпеки особи, що відповідає стандартам Стамбульської конвенції та підходу GREVIO щодо необхідності раннього втручання [9].

Шведська система протидії гендерно зумовленому насильству ґрунтується на поєднанні кримінально-правових та соціальних механізмів, що забезпечують комплексний підхід до захисту постраждалих. У Швеції ключові правові основи протидії гендерному насильству закріплені у положеннях шведського Кримінального кодексу (*Brottsbalken*), де систематичне насильство, включно з відсутністю згоди на статевий акт, є кримінальним злочином незалежно від застосування фізичної сили [6].

До основних заходів належать:

– криміналізація систематичного насильства у близьких відносинах, що передбачає кримінальну відповідальність за повторні або особливо тяжкі випадки насильства;

– муніципальна відповідальність за організацію та функціонування притулків для постраждалих, включно із забезпеченням безпечного житла та соціально-психологічної підтримки;

– державне фінансування реабілітаційних програм для кривдників, що сприяє мінімізації ризику повторного насильства та інтеграції осіб у суспільство після здійснення корекційних заходів.

Реформа 2018 року до глави 6 Кримінального кодексу Швеції (*Brottsbalken*) [6] запровадила модель, засновану на відсутності добровільної згоди (*consent-based approach*): кримінальна відповідальність за зґвалтування настає за відсутності

вільно вираженої згоди незалежно від застосування фізичного насильства.

Офіційне обґрунтування реформи міститься в урядовому законопроекті Swedish Government Bill 2017/18:177 "En ny sexualbrottslagstiftning byggd på frivillighet" [17], який визначив концепцію добровільної участі як ключовий критерій кримінальної відповідальності.

Конституційні засади цієї моделі впливають із Інструменту правління (Regeringsformen [18]), що входить до складу Основних законів Швеції.

Законодавче закріплення кримінальної відповідальності за насильство та сексуальні злочини, незалежно від форм сімейних відносин, виступає важливою передумовою ефективності шведської моделі захисту постраждалих.

Шведська конституційна традиція, закріплена у формах Основних законів (зокрема Інструменті правління), виходить із пріоритету людської гідності, гендерної рівності та активної ролі держави у подоланні соціальних дисбалансів. Саме тому криміналізація насильства у близьких відносинах і концепція згоди у сфері сексуальних злочинів розглядаються як інструменти реалізації матеріального змісту принципу рівності. Інституційна інтеграція соціальної політики та кримінального права відображає конституційне розуміння держави як гаранта реальної, а не декларативної рівності.

Особливістю є інтеграція соціальної політики та кримінально-правових інструментів у єдину систему гарантій, що відповідає принципу «4P» (prevention, protection, prosecution, policies) і реалізує позитивні обов'язки держави щодо запобігання, захисту, переслідування та формування комплексної політики протидії насильству.

Дані European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) [11] та European Institute for Gender Equality (EIGE) [10] свідчать про важливість поєднання криміналізації насильства із розвиненою соціальною інфраструктурою підтримки, оскільки в правопорядках із комплексним підходом фіксується вищий рівень звернення постраждалих до компетентних органів та сервісів допомоги.

З позицій запропонованого конституційного тесту шведська модель демонструє:

– ефективний засіб правового захисту через криміналізацію систематичного насильства у близьких відносинах та модель, засновану на відсутності добровільної згоди, що розширює межі судового захисту;

– пропорційність обмежень – санкції та заходи корекції поєднують каральну і реабілітаційну функції, забезпечуючи баланс між захистом постраждалої особи та правами обвинуваченого;

– недискримінаційний характер процедур – матеріальний принцип гендерної рівності, закріплений у Regeringsformen [18], інтегрований у кримінально-правове регулювання;

– процедурну гарантованість доступу до соціальної підтримки – муніципальна відповідальність за притулки та програми допомоги формує стабільну інституційну інфраструктуру.

Отже, шведська модель є соціально-інфраструктурною з високим рівнем матеріалізації принципу рівності та інтеграції критеріїв конституційного тесту.

З точки зору конституційно-правової доктрини ситуація в Хорватії співвідноситься з гарантіями, закріпленими у Конституції Республіки Хорватія [19], зокрема щодо рівності та права на судовий захист. Незважаючи на прийняття спеціального законодавства щодо протидії гендерно зумовленому насильству, його ефективність значно обмежена інституційною інфраструктурою. Основним нормативним актом є „Закон про захист від сімейного насильства“ (Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji), який визначає механізми реагування на сімейне насильство, захисні заходи для постраждалих та обов'язки правоохоронних органів [7].

Незважаючи на наявність спеціального законодавства, хорватська модель демонструє розрив між нормативним регулюванням і практичною реалізацією через нестабільне фінансування притулків, фрагментарну координацію та кадровий дефіцит.

Застосування конституційного тесту до хорватської моделі дозволяє встановити:

– ефективний засіб правового захисту – передбачений законом, однак його оперативність та сталість залежать від ресурсного забезпечення;

– пропорційність обмежень – процедурно врегульована, проте не завжди супроводжується системним судовим контролем та належною оцінкою ризиків;

– недискримінаційний характер процедур – нормативно гарантований Конституцією Республіки Хорватія [19], однак фактичний доступ може варіюватися залежно від регіону;

– процедурну гарантованість доступу до соціальної підтримки – формально передбачену, але нестабільну через бюджетні обмеження та інституційний дефіцит.

Таким чином, хорватська модель може бути визначена як формально-нормативна (низькоінфраструктурна), оскільки критерії конституційного тесту реалізовані неповною мірою на інституційному рівні.

На основі порівняльного аналізу правових механізмів і інституційних структур держав ЄС можна виокремити п'ять базових типів моделей протидії гендерно зумовленому насильству:

Інституційно-спеціалізована модель [4] – передбачає створення спеціалізованих судів і прокурорських підрозділів, що зосереджуються виключно на справах щодо гендерного насильства. Такий підхід забезпечує високий рівень професійної компетенції правозастосовців та концентрацію процесуальних ресурсів, однак потребує значного кадрового й бюджетного забезпечення.

Поліційно-превентивна модель [5] – акцент робиться на швидкому реагуванні правоохоронних органів, включаючи право на негайне обмеження контактів кривдника з постраждалою особою, застосування термінових заборонних приписів та контроль їх дотримання. Основна перевага – оперативний захист постраждалої особи, водночас ефективність залежить від якості оцінки ризиків та професійної підготовки поліції.

Соціально-інфраструктурна модель [3, 10, 11] – забезпечує комплексну підтримку постраждалих через мережу притулків, кризових центрів, психологічної та медичної допомоги, а також програми ресоціалізації кривдників. Такий підхід підвищує доступність послуг і сприяє запобіганню повторного насильства, проте його масштабування і стійкість

потребують стабільного фінансування та організаційної структури.

Формально-нормативна (низькоінфраструктурна) модель з інституційним дефіцитом [7]. Вона характеризується наявністю спеціального законодавства, що декларує відповідність міжнародним стандартам (зокрема положенням Стамбульської конвенції [1] та Директиви (ЄС) 2024/1385 [2]), однак не забезпечується належним інституційним, фінансовим і кадровим підкріпленням. У таких правопорядках криміналізація насильства та процесуальні гарантії існують формально, проте відсутність стабільного фінансування притулків, спеціалізованої підготовки суддів і поліцейських, а також ефективної міжвідомчої координації призводить до розриву між нормативним регулюванням і практикою його реалізації. Фактично конституційні принципи гідності, рівності та ефективного засобу правового захисту залишаються декларативними, оскільки не трансформуються у процедурно гарантовані механізми захисту постраждалих.

Інтегрована модель реалізації принципу «4P» (prevention, protection, prosecution, policies) [1, 2, 4–6] – розглядається як нормативний benchmark (еталонна модель), сформований на основі положень Стамбульської конвенції та Директиви (ЄС) 2024/1385, а не як емпірично представлена у чистому вигляді в одній із проаналізованих держав. Вона поєднує елементи всіх попередніх моделей: спеціалізацію судів, оперативний поліцейський захист, розвинену соціальну інфраструктуру та інституціоналізовану міжвідомчу координацію на рівні держави і муніципалітетів. Ця модель забезпечує комплексний підхід до запобігання та реагування на гендерне насильство, підвищуючи ефективність усіх інструментів і знижуючи ймовірність прогалин у захисті постраждалих.

Ефективність інституційної моделі пропорційна рівню інтеграції її складових та узгодженості між різними державними і муніципальними інституціями [1–19]. Моделі, що поєднують правові, превентивні та соціальні механізми у системну структуру, демонструють найвищу результативність у забезпеченні захисту прав постраждалих і попередженні повторних випадків насильства.

З урахуванням європейського досвіду доцільним є формування системно врегульованих імплементаційних орієнтирів для України, спрямованих на інституційне посилення механізмів протидії гендерно зумовленому насильству та забезпечення ефективної реалізації позитивних зобов'язань держави:

Інституціоналізація спеціалізації судових палат – створення судових та прокурорських підрозділів, які розглядатимуть виключно справи щодо гендерного насильства, із чітким регламентом компетенції та підготовки персоналу (запозичення досвіду Іспанії та Швеції).

Удосконалення складів кримінальних правопорушень, пов'язаних із гендерно зумовленим насильством у сімейних відносинах, з урахуванням стандартів Стамбульської конвенції. Визначення у Кримінальному кодексі України конкретних складів злочинів, пов'язаних із фізичним, психологічним та сексуальним насильством у сім'ї, а також процедур їх застосування (на кшталт шведського *Brottsbalken*), включно з можливістю термінового обмеження контактів кривдника та винесення заборонних приписів (як у Хорватії).

Законодавче закріплення обов'язковості програм корекції поведінки кривдників – впровадження державних і муніципальних програм ресоціалізації осіб, що вчинили насильство, з чітким визначенням тривалості, процедур та контролю ефективності.

Впровадження автоматизованого механізму міжвідомчої взаємодії – створення інтегрованої платформи для обміну інформацією між поліцією, судом, соціальними службами та притулками.

Запровадження електронного контролю виконання приписів – застосування технічних засобів (GPS-браслети, системи сповіщень) для забезпечення дотримання обмежувальних заходів щодо кривдника.

Закріплення гарантованого бюджетного фінансування притулків – визначення мінімального рівня фінансування на рік, щоб забезпечити постійну доступ-

ність соціальної, психологічної та медичної допомоги постраждалим.

Створення єдиного реєстру випадків ГЗН – законодавче визначення механізму обліку, доступу та конфіденційності даних про постраждалих і кривдників.

Визначення на рівні закону чітких процедур термінового припинення контактів кривдника та захисту постраждалого – включно з можливістю негайного видалення кривдника із спільного житла, винесення тимчасових заборонних приписів та контролю їх виконання (запозичення практики Хорватії та Австрії).

Систематизуючи викладені вище імплементаційні орієнтири, доцільно виокремити такі ключові напрями трансформації національної моделі протидії гендерно зумовленому насильству.

Передусім ідеться не про механічне запозичення окремих інституційних рішень держав-членів ЄС, а про формування цілісної конституційно узгодженої архітектури захисту, в якій кримінально-правові, адміністративні та соціальні механізми функціонують як взаємопов'язані елементи єдиної системи.

Порівняльний аналіз засвідчує, що ефективність моделі протидії гендерно зумовленому насильству визначається не кількістю нормативних актів, а ступенем інституційної інтеграції, стабільністю фінансування, процесуальною концентрацією та гарантованістю доступу до соціальної підтримки. Саме системне поєднання цих елементів забезпечує реальну матеріалізацію конституційних принципів гідності, рівності та ефективного засобу правового захисту.

Стратегічною метою реформування національної системи протидії ГЗН в Україні має стати трансформація формально закріплених гарантій у процедурно забезпечені та ресурсно підкріплені механізми реального захисту, що відповідають сучасному європейському конституційному стандарту виконання позитивних зобов'язань держави.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Council of Europe. Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence (Istanbul Convention) [Конвенція]. Strasbourg: Council of Europe, 2011. URL: <https://rm.coe.int/168046253f>
2. European Parliament & Council of the European Union. Directive (EU) 2024/1385 of 18 June 2024 on combating violence against women and domestic violence

[Директива]. Official Journal of the European Union, L 285, 2024. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>

3. World Health Organization. Violence against women prevalence estimates, 2018: Global, regional and national prevalence estimates for intimate partner violence against women and global and regional prevalence estimates for non-partner sexual violence against women [Звіт]. Geneva: WHO, 2021. 100 p. URL: <https://www.who.int/publications/item/9789240022256>

4. Spain. Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género [Закон]. Boletín Oficial del Estado, 313, 2004. URL: <https://www.boe.es/eli/es/lo/2004/12/28/1>

5. Austria. Federal Act on Protection Against Violence (Gewaltschutzgesetz), Federal Law Gazette I No. 759/1996 (as amended) [Закон]. Vienna: RIS, 1997. URL: <https://www.ris.bka.gv.at/eli/bgbl/I/1996/759>

6. Sweden. Brottsbalken (1962:700) [Кодекс]. Stockholm: Riksdagen, 1962/2018. URL: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/brottsbalk-1962700_sfs-1962-700

7. Croatia. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji [Закон]. Narodne novine, 70, 2017. URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_07_70_1518.html

8. GREVIO. Baseline Evaluation Report: Spain [Звіт]. Strasbourg: Council of Europe, 2020. URL: <https://rm.coe.int/grevio-baseline-evaluation-report-spain/1680a4da84>

9. GREVIO. Baseline Evaluation Report: Austria [Звіт]. Strasbourg: Council of Europe, 2017. URL: <https://rm.coe.int/grevio-baseline-evaluation-report-austria/168078f74b>

10. European Institute for Gender Equality. Gender Equality Index 2023: Towards a green transition in transport and energy [Звіт]. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2023. URL: <https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2023-report>

11. European Union Agency for Fundamental Rights. Violence against women: An EU-wide survey. Main results report [Звіт]. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. URL: <https://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>

12. Council of Europe. European Convention on Human Rights (ETS No. 005) [Конвенція]. Rome: Council of Europe, 1950. URL: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=005>

13. European Union. Charter of Fundamental Rights of the European Union (2012/C 326/02) [Хартія]. Official Journal of the European Union, C 326, 2012. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:12012P/TXT>

14. Spain. Constitución Española [Конституція]. Boletín Oficial del Estado, 311, 1978. URL: [https://www.boe.es/eli/es/c/1978/12/27/\(1\)/con](https://www.boe.es/eli/es/c/1978/12/27/(1)/con)

15. Austria. Bundes-Verfassungsgesetz (B-VG) [Конституція]. Vienna: Federal Chancellery of Austria, 1920, as amended. URL: <https://www.ris.bka.gv.at/eli/bgbl/1920/1>

16. Austria. Sicherheitspolizeigesetz (SPG) [Закон]. RIS – Rechtsinformationssystem des Bundes, 1991, as amended. URL: <https://www.ris.bka.gv.at/eli/bgbl/1991/566>

17. Sweden. Government Bill 2017/18:177. En ny sexualbrottslagstiftning byggd på frivillighet [Законопроект]. Stockholm: Government Offices of Sweden, 2017/18. URL: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2018/03/prop.-201718177>

18. Sweden. Instrument of Government (Regeringsformen) [Конституція]. Stockholm: Riksdag, 1974, as amended. URL: <https://www.riksdagen.se/en/how-the-riksdag-works/democracy/the-constitution>

19. Croatia. Constitution of the Republic of Croatia [Конституція]. Narodne novine, 1990, as amended. URL: <https://www.sabor.hr/en/constitution-republic-croatia>

Дата першого надходження статті до видання: 27.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 08.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)